

ZA NEKAJ VEČ KOT
2 na dva dobivate . . .
AS NARODA
 NARAVNOST NA DOM
 (vsot. nedelj in praznikov)
VAS ZANIMA
 Erzsébet Gorbale
 116 E. 72nd St.
 CITAJTE
 6-30-44-10

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

Registered as Second Class Matter September 25th 1940 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

Tel: CHelsea 3-1242

No. 2 — Štev. 10 VOLUME LIII. — LETNIK LIII. NEW YORK, WEDNESDAY, 3. JANUARJA, 1944 — SREDA, 3. JANUARJA, 1945

A WAR HALF WON . . .
 IS NOT VICTORY!

 Buy EXTRA
 WAR BONDS

NEMCI ZOPET NAPADAJO

Včeraj so Nemci fronto tretje ameriške armade ob Saaru na štirih krajih napadli, medtem ko je levo krilo tretje armade zavzelo devet krajev v svoji ofenzivi severno od Bastogne.

Nemci so se pričeli iz zapadnega dela zavzetega ozemlja v Belgiji tako naglo umikati, da jih Amerikanci niso mogli dohajati, kar pomeni, da hoče hovaržnik svojo ofenzivo prenesti proti južnem delu fronte. Okoli Bastogne se Nemci trdovratno branijo in armada generala Pattona je odbila 13 nemških napadov.

Da odvrne pretečo nevarnost na južnem koncu fronte, je zavezniško zračno poveljstvo poslalo veliko število težkih in srednje težkih bombnikov, ki so bombardirali sovražne prometne črte na 2500 kvadratnih milj obsežnem ozemlju od Belgije do Saara. 10 milj severno od Saarlauterna so bombardirali postajo za tanke in vojašnico.

Medtem ko so Nemci v ponedeljek z veliko silo napadli sedmo-ameriško armado ob Reni, so v torek napadli fronto tretje armade ob Saaru.

Nemci so skušali prekoračiti reko Blies med Habbkirchenom in Bliesbruckom severovzhodno od Saareguminesa, toda so bili vrženi nazaj, toda pet milj vzhodno od Saareguminesa so Nemci napadli s petimi stotinjami in so napredovali pol milje blizu Rimlinga.

Na fronti sedme armade so Nemci napredovali poldrugo milje vzhodno od Bitchera ter presekali cesto med Bitchem in Bannsteinom.

Nemci so s temi napadi najbrže hoteli dobiti, do kolikere so Amerikanci oslabili južni del svoje fronte, da so mogli več vojaštva poslati v Belgijo. Dve diviziji ameriške tretje armade, ki sta prodirali od Metzja v Saar, se sedaj borita južno od Bastogne.

Pattonova armada v Belgiji in Luksenburški je na 20 milj dolgi fronti napredovala dve milj ter na svojem levem krilu zavzela Mairey, 10 milj zapadno od Bastogne. Amerikanci so poleg tega še zavzeli Bonnerue, poldrugo milje severno od Mairey, Houmont in Chenogne, pet in štiri milje zapadno od Bastogne; Remagne 9 milj jugozapadno; Wardin in Harlange, tri in šest milj proti jugovzhodu ter Neffe in Hubermont.

Na severozapadnem koncu nemške prednje črte so Amerikanci napredovali 3000 jardov v okolici Hottona in Marche, ne da bi videli kakšnega sovražnika. Na tem kraju so se Nemci umaknili, čez ceste pa so raztegnili klavirske žice, ki odrežejo glavni, ki se vozijo v jeepih.

Ameriška tretja armada severno od Bastogne je od prve ameriške armade na severu oddaljena še 11 milj in razdalja se vedno manjša.

Nemci skušajo rešiti branilce Budimpešte

Nemci so včeraj z veliko silo vdarili od zapada, da osvobodijo okoli 80.000 svojih tovarišev, ki so obkoljeni v Budimpešti, toda Rusi so vse te napade odbili. Poleg tega pa so Rusi v mestu zavzeli nadaljnjih 295 ulic in Berlin poročajo, da Rusi napadajo krajevo palačo.

Da bi uničili nemško posadko, so Rusi vdrli v severni del Budimpešte. Sovjetsko polnočno poročilo naznanja, da je bil zavzet veliki industrijski okraj Ujpest na severovzhodnem delu mesta in rdeča armada je dospela do griča, na katerem stoji kraljevi grad.

Poročila tudi naznanjajo, da je tretja ukrajinska armada maršala Tolbuhina iz Kelenfoeldea napredovala v Budimpešto poldrugo milje.

Po enotedenskih pouličnih bojih so si Rusi osvojili 232 ulic v Pešti in drže približno polovico mesta. V Buda pa drže 36 ulic.

Kot naznanjajo poročila, postajajo boji za Budimpešto vedno srditejši in da je bilo včeraj vjetih 1000 Nemcev in Madžarov.

Moskva poroča, da si Nemci na vse kriplje prizadevajo, da bi prebili ruski obroč dolgi obroč zapadno od Budimpešte.

Nemci so proti Rusom vrgli dve tančni diviziji jugovzhodno od čehoslovaškega mesta Komarna, od koder je 94 milj do Dunaja in 57 milj do avstrijske meje. Moskva poroča, da je nemške tanke, ki so skušali prebiti ruski obroč zapadno od Budimpešte, razbili ruski topovi.

Nemška častniška agentura DNB poroča, da se bijejo silno vroči boji v nekem industrijskem okraju v Pešti.

General Janoš Voeroes, vojni minister madžarske začasne vlade v Debrečinu je sedaj v Moskvi in je rekel, da se Nemci v Budimpešti zato tako trdno branijo, da pridobe na času, da bodo mogli zgraditi utrdbe pred Dunajem.

Ameriške izgube leta 1944

„Zal nam je, da Vas moramo obvestiti . . .“

Takih sporočil je lansko leto vojni department poslal v domove 495,052 ameriških vojakov.

Tako pismo je sporočilo, da je bil ubit, ranjen, pogrešan ali ujet kak ameriški vojak, sin, brat ali mož.

Uradne armadne in mornariške številke kažejo do 14. decembra 82,634 mrtvih ameriških vojakov. Od teh jih je bilo v armadi 70,676, v mornarici pa 11,958.

Ranjenih je bilo 318,157 — 288,312 v armadi in 29,845 pri mornarici. Pogrešanih ali vjetih pa je 88,053 v armadi in 6208 pri mornarici.

Badoglio bi zopet rad vladal

Maršal Pietro Badoglio, ki misli, da se Bonomi ne bo več dolgo mogel zdržati na vladi, je rekel, da bi prevzel mesto ministrskega predsednika, ako bi ga pozval podkralj princ Umberto.

Badoglio, ki je star 73 let, je častniškim poročevalcem odkrito priznal, da je Bonomijeva vlada samo „prehodna“ in da bo prej ali slej izginila.

„Sedanja vlada se niti najmanj ne zanima za bodočnost Italije in ministri delajo samo za korist svoje lastne stranke,“ je rekel Badoglio.

Glede Amerikancev je Badoglio rekel: „Dokler sem bil v stiku z Amerikanci, smo sijajno izhajali.“

Novo mesto za feldmaršala Montgomeryja

Angleški feldmaršal sir Bernard L. Montgomery bo v bližnji bodočnosti najbrže imenovan za zavezniškega vrhovnega podpoveljnika vseh zavezniških sedem armad na zapadni fronti.

Kot pravijo švedska poročila, je general Eisenhower tako preobložen z vojaškim in političnim delom, da mora imeti pomočnika. Ako pa bo prišlo do kake izpremembe v vrhovnem poveljstvu, se to ne bo zgodilo zaradi nemške protiofenzive v Ardenih.

Ob času zavezniškega vpadu v Francijo je bil feldmaršal Montgomery najvišji poveljnik kopniških armad pod generalom Eisenhowerjem. Pozneje pa so se ameriške ameriške armade zelo povečale in so bile

TREBA JE DAROVALCEV KRVI!

Plazma RDEČEGA KRIŽA rešuje življenja sto in sto ranjenih vojakov in mornarjev. — Toda potrebnih je še na tisoče darovalcev krvi. Dajte pint krvi, da rešite življenje.

Takoj je bilo medsebojno razumevanje, ki nas je vezalo tekem prve svetovne vojne.”

Anglija ni dovolila Negrinu govoriti

Ministrski predsednik zadnje Španske republikanske vlade dr. Juan Negrin je imel govoriti po radio iz Londona in pozdraviti zborovanje republikanske Španske v Madison Square Gardenu danes zvečer. Angleška vlada mu je prvotno dovolila govoriti po radio, z angleško radijsko družbo je bilo vse dogovorjeno in tudi ameriška cenzura je dovolila. Angleška vlada pa je svoje dovoljenje preklicala.

zdrružene v 12. armadni zbor s poveljnikom generalom Omarjem N. Bradleyem, Montgomery pa je ostal samo še poveljnik angleških in kanadskih čet.

Ameriška armada v Franciji šteje sedaj štirikrat toliko vojakov kot angleška.

Nekateri vojaški kritiki so mnenja, da bi bila nesreča v Luksenburški in v Belgiji mogoče odvrnjena, ako bi bile vse armade pod enim skupnim poveljstvom.

Zaradi nemškega uspeha najbrže ne bo noben general kaznovan, tako tudi ne general Courtney Hodges, poveljnik prve ameriške armade, ki je morala prenesti najhujše nemške udarce.

NESPORAZUM MED VELIKIMI TREMI

Na včerašnji častniškarski konferenci je predsednik Roosevelt odkrito priznal, da je nekoliko nesporazuma med „velikimi tremi“, toda dodal je, da ga prav nič ne straši. Priznal je, da so nekatera nesoglasja potrebna, nekatera važna, nekatera manj važna, toda je rekel da so taka nesoglasja potrebna.

Častnikarjem je predsednik povédal, da se bo v zelo kratkem času sestel s Churchillom in Stalinom.

Nek častnikar je izrazil mnenje, da bi bilo najbolj primerno, ako bi vse tri velesile imele skupno prestolico za posvetovanje, toda Roosevelt je odgovoril, da glede tega ni nikake potrebe. Povedal jim je, da bi se čudili, ako bi jim povedal, koliko je medsebojnega obéevanja in dopisovanja med velikimi tremi.

Včeraj se je v uradu državnega tajnika Stettinusa zgledil angleški poslanik earl Halifax, ki je rekel, ko je priznal iz državnega urada, da se je s Stettinusom razgovarjal glede izboljšanja diplomatskih odnošajev. Stettinius pa je rekel, da sta se razgovarjala o splošnem položaju, natančnega pa ni hotel ničesar povedati.

Iz državnega urada je tudi prišlo obvestilo, da ste se Washington in London posvetovala,

predno sta obe vladi naznanili svoje mnenje o nadaljnjem priznanju poljske zamejne vlade v Londonu in glede Narodnega osvobodilnega odbora v Lublinu.

Nek poročevalec je glede konference v Beli hiši rekel:

„Angleški poslanik je bil danes dopoldne v državnem departmentu in je rekel, da se je razgovarjal o tem, kako bi bilo mogoče Ameriko, Anglijo in Rusijo dovesti tesnejše skupaj in premostiti nesporazume med njimi. Ali ste mislili kaj o tem?“

Predsednik Roosevelt je priznal, da vladajo načelna nesoglasja med tremi velesilami, toda omenil je deset božjih zapovedi, o katerih je rekel, da postavljajo dobra načela, kateri pa ljudje različno razlagajo. Dodal pa je, da navzlic temu, da obstoje nesoglasja, ni primerno, da se o tem govori preveč glasno.

DR. CONDON UMRL

Dr. John F. Condon, ki je poznani iz odvedbe Lindberghovega otroka, je včeraj popoldne umrl na svojem domu v Bronxu za pljučnico in ravno na dan 10. obletnice pričetka sodnijske obravnave proti odvajalcu in morilec otroka Bruno Richard Hauptmannu.

Dr. Condon, ki je bil profesor in star 84 let, je ob svoji smrti imel okoli sebe vso svojo družino, vključno dva sina in eno hčer. Smrt je prišla popolnoma mirno. Umrl je v isti hiši, iz katere je prišel leta 1932, da je postal posredovalec med Lindberghom in odvajalcem njegovega sina.

Tekom obravnave v Flemington, N. J., je dr. Condon s prstom pokazal na Hauptmanna in ga obdolžil, da je odvedel in umoril Lindberghovega sina. Rekel je, da je Hauptmann oni „John“, kateremu je na pokopališču v Bronxu izročil \$50,000 v bankovcih, ki so bili zamamovani in so bili pozneje tudi najdeni pri Hauptmannu. Denar je Hauptmann prejel na St. Raymond pokopališču v Bronxu in Lindbergh je bil blizu kraja, kjer je dr. Condon Hauptmannu izročil denar, medtem ko je bil otrok že mrtev in je ležal na Mount Rose, N. J.

Ne pozabite krvavečega naroda v domovini! — Pošljite Vaš dar še danes Slovenskemu Pomožnemu Odboru.

DVA NEMŠKA VOHUNA PRIJETA

Načelnik zveznega preiskovalnega urada J. Edgar Hoover je naznanil, da sta bila prijeta dva nemška vohuna, ki sta prišla s podmornico 29. novembra v Frenchman Bay, Me., in sta imela pri sebi \$60,000 v ameriškem denarju in sta v Ameriko prišla v namenu, da vodita vohunstvo in sabotažo.

Pri sebi sta imela ponarejene rojstne liste in druge listine, tajno črnilo in druge stvari, ki so potrebne pri vohunstvu. Živela sta v prvovrstnih hotelih v Bostonu, Mass., in v New Yorku. Pišeta se William Curtis Colenpaugh ali William O. Caldwell, ki je bil rojen v Nantic, Conn., 25. marca, 1918, in Erich Gimpel, ali Edward George Green star 35 let in rojen v Nemčiji, nato pa je vstopil v službo nemške SSS in je bil izvežban za vohuna in sabotažnika.

Hooverju sta priznala vse svoje delovanje in sta povedala, da sta se učila vohunstva v šolah v Nemčiji in v Haagu na Holandskem ter da sta obiskovala isto šolo kot nemški letalci, ki so leta 1943 osvobodili Mussolinija.

Oba sta bila prijeta v bližini New Yorka, kjer sta bila kake tri tedne in izdelovala načrte za sabotažo. Podmornici, ki ju je pripeljala v Ameriko, je vzelo 54 dni in je morala preminjati svoje smer; podnevi je bila potopljena, ponoči pa je vozila. Celi teden je ležala ob samotnem obrežju Maine, predno sta mogla vohuna na suho. S čolnom iz gumija sta se sedem milj vozila po morskoi ožini med Bar Harbor in Winter Harbor ter sta slednjič pristala v Hancock Point.

Najprej sta odpotovala v Boston, od tam pa v New York, kjer sta se nastanila v najboljšem hotelu in sta obiskovala nočne klube, da sta poslušala govornjenje vojakov, mornarjev in civilnih ljudi. Vse informacije sta nameravala poslati nemški vohunski službi po

Admiral Nimitz želi rusko pomoč proti Japonski

Admiral Chester W. Nimitz je častnikarjem dovolil objaviti, da bi z velikim veseljem sprejel sporočilo, da hoče Rusija zaveznikom pomagati v vojni proti Japonski.

To izjavo je ameriški admiral podal ob času, ko je rusko časopisje mnogo razpravljalo o bojih na Pacifiku in zagotovo, da so ti boji vedno bolj neugodni za Japonsko.

Admiral Nimitz se je vrnil z dolgega potovanja na Pacifiku v Pearl Harbor in je na častniškarski konferenci rekel, da bodo zavezniki morali vpaсти na Kitajsko in ravno tako bo treba vpaсти na Japonsko.

Admiral Nimitz je tudi popisal uspehe leta 1944 proti Japonski. Bojne ladje in aeroplani so potopili dve japonski oklopnici, pet matičnih ladij za aeroplane, sedem težkih križark, nad 300 tovornih parnikov in 200 drugih ladij; podmornice so potopile 468 sovražnih ladij. Mornariški aeroplani so uničili 5450 japonskih aeroplanov, armadni aeroplani pa 1200; v tem pa niso všteti aeroplani, ki so jih uničili aeroplani generala MacArthurja. Ubityh, ranjenih ali vjetih je bilo 225,000 japonskih vojakov.

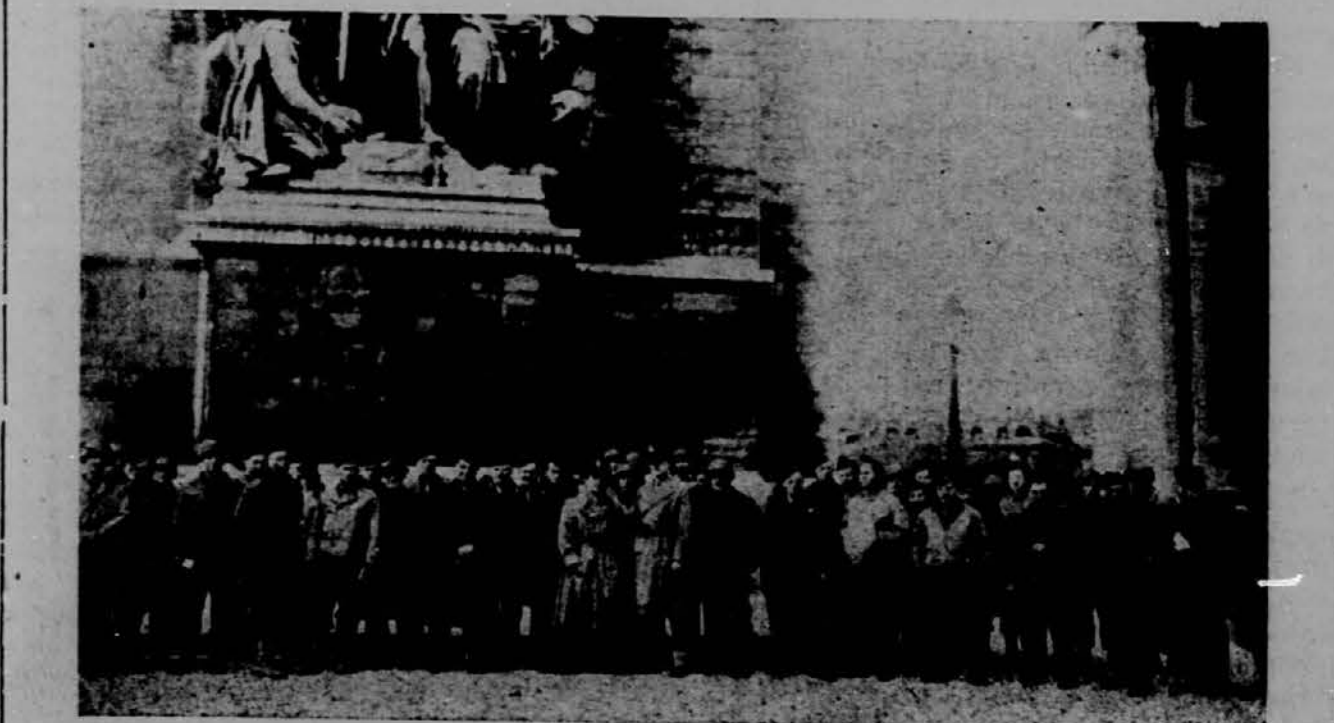
kratkovalnem radiju in s skrivnim črnilom. Toda to se jima ni posrečilo, ker sta bila prej prijeta. Imela sta še \$56,574.

Koliko važnosti polagajo uradni krogi na ta dva vohuna, je razvidno od tega, da se je državni pravdnik Francis Bidle posvetoval s predsednikom Rooseveltom, pod kako obtožbo naj bosta postavljena pred sodišče.

Colepaugh je obiskoval Admiral Farragut mornariško akademijo v Toms River, N. J., toda je ni dovršil. Leta 1942 je bil aretirani, ker svojega nabornega urada ni obvestil, da se je iz Bostona preselil v Philadelphia. Ta zadeva je bila poravnana in 1. novembra 1942 mu je bilo dovoljeno vstopiti v mornarico, iz katere pa je bil odpuščen 29. januarja 1943.

Ker so mornariške oblasti, kot pravi Hoover, spoznale, da ni zanesljiv. Nato je Colepaugh postal mornar v trgovski mornarici. 12. januarja 1944 je bil na švedski ladij Gripsholm, ki je prevažala nemške in zavezniške vojne ujetnike. Na Portugalskem je pobegnil s parnika. Hotel je stopiti v nemško armado, toda nemške oblasti so ga hotele porabiti za kaj drugega. Poslan je bil v vohunsko službo in se je 26. septembra s podmornico odpeljal iz Kiela.

Gimpel, ki je bil rojen v Nemčiji, je šel leta 1935 v Južno Ameriko, kjer je delal za nemško radijsko družbo Telefunken. Leta 1942 je bil aretirani v Texasu, mesec pozneje pa je bil poslan v Nemčijo, kjer se je v šoli seznanil s Colepaughom.

Skupina ameriških častnikov in vojakov pred Arch de Triumfe pri grobu nepoznanega francoškega vojaka.

Kupite en „extra“ bond ta teden!

“GLAS NARODA”

(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by Slovenic Publishing Company, (A Corporation) Frank Sakser, President; Ignac Hude, Treasurer; Joseph Lupsha, Sec. Place of business of the corporation and addresses of above officers: 216 WEST 18th STREET, NEW YORK 11, N. Y.

52nd YEAR

“Glas Naroda” is issued every day except Saturdays, Sundays and Holidays. Subscription Yearly \$7. Advertisement on Agreement.

ZA CELO LETO VELJA LIST ZA ZDRUŽENE DRŽAVE IN KANADO: \$7.—; ZA POL LETA \$3.50; ZA ČETRT LETA \$2.—.

“Glas Naroda” izhaja vsaki dan izvenem sobot, nedelj in praznikov.

“GLAS NARODA”, 216 WEST 18th STREET, NEW YORK 11, N. Y. Telephone: CHelsea 3-1242

“Jedinstvo”

Ni se dolgo temu, ko je posebna sovjetska komisija naznaniila svetovni javnosti, da so naciji pomorili na tisoče jetnikov v nekem taborišču blizu ukrajinskega mesta Lvov v nekdanji Galiciji; ista komisija je tudi javila, da je med umorjenimi ljudmi, katere so Nemci do smrti mučili, bilo tudi večje število državljanov Zjedinenih držav in Anglije. Ta poročila morajo pri vsem našem prebivalstvu obuditi zavest, da imamo dovolj razlogov bojevati se v Evropi in drugod. Tudi pred tem poročilom prihajala so iz Evrope redna poročila, da skušajo Nemci dobiti sedanjo vojno potom milijonov umorov žensk in otrok v vseh deželah, katere so tekem sedanje vojne zasvojevali. Toda dejstvo, da je med nedolžnimi žrtvami nemškega barbarstva tudi veliko število naših in angleških državljanov, moralo bi povzročiti med zavezniki soglasni sklep, da se vojna nadaljuje do vsestranske zmage zaveznikov.

Takozvane tri velike med zavezniki narodi, oziroma Anglijo, Sovjetsko Rusijo in Zjedinjene države, je dosegal svet smatral kot varuhe svobode in vseh tradicij človeškega dostojanstva. Od teh zaveznikov je bilo pričakovati, da bodo vedno in redno v vsakem mednarodnem vprašanju sodelovali in tako rešili svet onega suženjstva, katerega hočejo naci-fašisti uvesti v vseh krajih sveta.

Toda radi monarhičnega spletkarenja angleškega ministrskega predsednika, postal je svetovni položaj povsem drugačen. In ta svet ne pričakuje mnogo dobrega od Anglije, katere pred vsem čuva svoje lastne trgovske koristi in dobičke. Nekateri ljudje, ki so poznavatelji svetovne politike, so mnenja, da bi bilo sedaj dobro prirediti posebno zborovanje vseh zavezniki narodov, in da bi se pri tem zborovanju morala Anglija z večino glasov proglasiti za agresivno deželo, katere se brez razlogov vtika v domače zadeve ravnokar osvobodjene Grške.

Glavni namen zaveznikov v sedanji vojni je premagati nacistično Nemčijo. Angleški tanki, aeroplani in topovi ter vojniki, katere je Anglija poslala na Grško, da tamkaj pobijajo svobodoljubne domačine, — morali bi vladarji Anglije poslati na zapadno fronto, oziroma v Belgijo in Francijo. Grki, katere je Anglija prisilila, da streljajo na angleško vojaštvo ter na grške fašiste, bi se morali na severu Grške boriti z Nemci, kateri so še ostali tankaj. In vsi oni Nemci, kateri so ostali pri življenju na Balkanu ker stari zastopnik Anglije pošilja angleško vojaštvo in vojne potrebščine na Balkan, da tamkaj pomaga grškim fašistom — so morda oni isti Nemci, ki bodo prej ali slej streljali na naše, ameriške vojske.

Radi omenjene angleške pustolovščine v prid imperijalizma, navadni ljudje vsega sveta, zaveznikom sedaj več ne zaupajo v toliko meri, kakor prvotno. Položaj in ugled zaveznikov se je izdatno spremenil, kajti Anglija tira evropske in tudi one azijske narode, ki so dosedaj zaveznikom zaupali, — iz tabora demokracije, naravnost v tabor komunizma — kajti angleška, oziroma Churchillova zmaga v Atenah, pomenja izgubo zaupanja vsega sveta v Anglijo.

Kak bo vpliv zgoraj omenjenih dejstev na naše, ameriško prebivalstvo, oziroma na naše navadne državljane, ko se bodo uverili, da se oni topovi, tanki in aeroplani, katere so izdelovali ali pa kupovali bonde v svrhu izdelovanja teh vojnih potrebščin — sedaj vporabljajo proti navadnemu delavskemu prebivalstvu dežele, ki je bila in je še vedno naša zaveznica?

Ako je bil Churchillov namep ustvariti zaveden svetovni proletarijat, katerega vodi sedanji nastop Anglije do upravičenega domnevanja, da Angliji ni zaupati, potem je s svojim nesmiselnim nastopom na Grškem napravil vsemu svetu velikansko uslugo. Toda do sedaj še ni podal tozadevno službeno izjavo.

Raznotero domače ameriško časopisje v svojih uvodnih tudi povdarja, da Anglija postopa nesolidarno s Zjedinenimi državami v kolikor pride republika Argentina v posev. Tamkaj so namreč nemški tatovi naložili na stotine milijonov dolarjev ukradenega denarja. Anglija dosedaj ni podpirala ameriške proteste v tej zadevi — kajti finančni interesi Anglije v Argentini so veliki, in Anglija potrebuje več mesa iz Argentine.

POLITIČNA STRATEGIJA

Napisa| za ONA Donald Bell

Zanesljiva glede smernice naše zunanje politike je doseglja v ameriškim javnem mnenju nov višek. Nikdo neče spoznati, da je stvar, za katero gre v resnici, pozicija Zedinjenih držav v zboru velesil po vojni. Mnogo govorimo o angleškem postopanju v Sredozemju in o Churchillovem prizadevanju, da reši prašne in zastarele monarhije, a ne pomisli malo na razmerje sil v Sredozemskem morju. Jezim se na Angleže, ker podpirajo v Belgiji struje reacionarjev, obenem pa pozabljam, da so Churchillove oči uprte v za misel takozvanega zahodnega bloka. V trenutku, ko razpravljamo o bodočnosti Poljske, cepimo dlake okoli Atlantskega Charterja, mesto da bi upoštevali in uvaževali, da ameriški interesi tam niso prizadeti.

Nedavno sem pokazal v enem svojih člankov, da je globoka misel angleškega zahodnega bloka enostavno ta, da hočejo pokrabiti vsa svetovna kolonialna carstva in tako zapreti Ameriki vsako možnost da razširi prostor svojega vpliva. Pri tem je le gol slučaj, da podpira Anglija v vseh deželah režime stare reakcije. Amerikancem, ki se zavedajo važnosti razmerja sil, bi bila angleška politika zahodnega bloka ravno tako neprijetna, ako bi se opirala na bolj demokratska in liberalna načela.

Naša sreča je pri tem, da moremo odgovoriti na angleška stremjenja, ki podpirajo fevdalne, starokopitne monarhije v različnih evropskih deželah, z bolj liberalno politiko v teh revolucionarno navdahnjenih deželah. Toda, ako napovemo svoje mnenje z brutalno odkritostjo, bomo rekli, da je ta liberalni duh — kljub dejstvu, da je v skladu z ameriškim tradicijami — le prijetna primes naše politike ki stremi za tem, da odpre svet ameriškem vplivu, ameriški trgovini in ameriškim idejam o varnosti na svetu. Naša politika ne-vmesavanja je močno različna od prejšnjega izolacionizma. Ta politika je izraz naše volje, da hočemo imeti v Evropi in tudi drugje na svetu, enake možnosti in prilike kot Anglija.

Večina kritikov našega zunanega ministerstva, ki žive v strogo idealističnem ozračju, ne morejo razumeti, zakaj je Amerika tako odločno proti angleškemu postopanju v Grčiji in Italiji, dočim se tako nejasno in nedoločno izraža glede poljskega vprašanja. Ti kritiki so odkrili v naši politiki nesigurnost in neodločnost ravno v trenutku, ko je začel g. Stetinius odvijati v svetu stvarnosti politike velike doslednosti in trdnosti. On namreč brani ameriške interese vitalnega pomena — njegov kritiki pa zagovarjajo čustva, moralizacijo in izražajo svojo naklonjenost ali nasprotnost napram nekaterim našim zaveznikom.

Ko je g. Stetinius dne 5. decembra predal časopisju svoje ostro kritiko angleške politike, je marsikdo mislil, da spominja ta njegov ostri postopek na ruske metode in da je mladi zunanji minister zgrešil svoj korak — češ, saj je še neizkušeni. Toda sličnost njegovega koraka z znamenitimi ruskimi izjavami preko časopisne agencije Tass ni bila niti v najmanj slučajna.

Troje vzrokov je za ta novi naglas in novo metodo. Najprej, predmet je bil važen. Potem, ta novi način se je izkazal kot izredno učinkovit. Diplomatični kovčki, včasih do vrha polni tajnih in nujnih not, ne najdejo odmeva, toda deset vrčtic v listu “Pravda”

je našlo takojšen in mogočen odmev. Tretjič, in to je najbolj važna, pozicija Amerike in Rusije v zboru sil je izredno slična, tako da oba naroda — skoro nujno morata uporabljati tudi slične diplomatične metode.

Katere so te podobnosti? Sovjetska Unija in Zedinjene države so najmočnejši sili na svetu. Toda to dejansko stanje je trenutno še nekako novo in le teoretično priznано. Kljub vsem neverjetnim ruskim zmazam je bil ves svet neprijetno presenečen, ko je Sovjetska Unija prvič dvignila svoj glas in zahtevala, da se jo upošteva pri vseh važnih odločitvah svetovne politike. Diplomatične note niso pomagale nič — odgovori nanje so prihajali pozno in so bili nejasni in nedolžni. Britanska diplomacija je s svojo veliko spretnostjo znala oddaljiti Ru-se od vseh važnih in bistvenih vprašanj. To je vzrok, da je posegel Kremlin po teh svojih novih in nekoliko robatih metodah diplomacije.

Tudi Zedinjene države so primorane, da opozarjajo ves svet na to, da nabena važna odločitev ne more več pasti brez posvetovanja in pristanka našega zunanega ministerstva. Britanija je ustvarjala povsod dejansko stanje “fait accompli”, in Stetinius se je moral podvzitati, da je opomnil svet in pred vsem Downing Street, da še živimo. Za umetniško sestavljene note nove konference in poslanice ni bilo časa. Britanija je bila na tem, da ustanovi svoj takozvani zahodni blok. Obe, Amerika in Sovjetska Unija sta stopili v akcijo z največjo brzino. Sovjetska Rusija je povabila de Gaullea v Moskvo in ga prepričala, da naj opusti idejo zahodnega bloka. Naš State Department pa je izdal svoje izjave časopisom.

Prime minister Churchill je zelo tidorvaten mož. Kljub zvezi med Francijo in Rusijo kljub svarilu našega zunanega ministerstva noče spreminiti svoje politike. Ne gre, da bi opustil to idejo, ker je edina, ki bi mogla znova vspostaviti staro pozicijo britanskega carstva. Na kakšen način pa je poskušil Churchill rešiti svojo zunanjo politiko ko je dobila tako hude udarce?

Poskušal je najprej ublažiti rusko opozicijo in nato šel na delo, da spravi v osamljenost ameriško opozicijo.

Ko je britanska vlada zvedela, da namerava Francija skleniti zvezo z Rusijo, je predložila, naj Francija kratkoma pristopi v že obstoječo britansko-rusko zvezo. Ako bi bilo to sprejeto, ne bi bila mogla Francija imeti nobenih posvetovanj neposredno z Rusijo, razven v navzočnosti britanskih delegatov. Jasnno je da bi bili Angleži vodili ta pogajanja. V tem slučaju bi bila postala francosko-ruska zveza le pogodba zahodnega bloka — pod vodstvom Britanije — s Sovjetsko Rusijo, in Francija bi bila samo opora Velike Britanije.

Zdaj pa je to tako, da bo Francija, tudi ako sklene svojo zvezo z Britanijo, ostala popolnoma neodvisna. Radi tega si prizadevajo Angleži pomesti med seboj vse te zveze, da bi tako vsaj do neke mere odvozljali prijateljstvo med Francijo in Sovjetsko Rusijo. A da bi Rusija sprejela te spremembe, se je Anglija postavila na rusko stran v poljskem vprašanju.

Poljsko vprašanje je izkorisčeno tudi proti Zedinjenim državam. Ko je zahteval, da se Amerika izjavi v pogledu te zamotane zadeve, je postavil Churchill Ameriko pred nerazrešljivo uzanko. Ako bi bili pristali na to, da zavzamemo isto stališče kot Churchill in priznali Stalinu pravico, da dela posvoje na Poljskem, bi dali iz rok argument proti Churchillu glede njegovega samolastnega delovanja v njegovih interesih “šferah”. Ako pa bi se bili postavili odločno proti Stalinu, bi utegnili pognati Rusijo v roke Anglije, kajti Rusija nikakor noče ostati osamljena v kapitalističnem svetu.

Provokacija je bila spretna tako spretna, da je večina ameriškega javnega mnenja na sedla. Toda State Department je vendar našel izhod iz te zadruge. Izjava je navedla nekaj splošnih resnic in načel katerim nikdo ne oporeka, in namignila, da bomo pozdravili rešitev, katero utegneta izdelati Churchill in Stalin. Ta izjava ne veže Zedinjenih držav v nobenem oziru in dejansko ne pomeni nič. Prizadevati si moremo kakor hočemo — nikdo ne bo mogel najti v njej ničesar kar bi bilo proti Poljski ali pa proti Rusiji. S tem smo si ohranili svojo diplomatsko svobodo, ne da bi izgubili prijateljstvo Rusije. Tako da ne bomo ostali osamljeni v svojem upravičenem prizadevanju, da preprečimo monopol kolonialnih carstev, ki bi nam zapiral vrata v svet.

Podmorski petrolejski vrelci v Kanadi

Charlottetown. — V tukajšnji okolici kanadskega obrežja so ravnokar odkrili podmorske petrolejske vrelce, kateri obetajo biti zelo bogati. Tako namreč javlja zastopnik družbe, katere je pričela ob tukajšnjem obrežju z vrtenjem podmorskih petrolejskih vrelcev. Prvi “petrolejski vodnjak” so navrtali sredi zaliva Hillsborough Bay, kjer bodo pridobivali prvo kanadsko petrolje izpod morskega dna.

NASLOV PREMENJEN

Urud United Committee of South Slavic Americans se je preselili iz 1010 Park Ave., na 465 LEXINGTON AVENUE, NEW YORK 17, N. Y.

Rojake prosimo, ko pošljejo za naročnino, ako je vam le priročna da se posluhujejo — UNITED STATES oziroma CANADIAN POSTAL MONEY ORDER.

NOVA IZDAJA "Hammondov SVETOVNI ATLAS" V njem najdete zemljevide vsega sveta, ki so tako potrebni, da morate slediti našim poročilom. Zemljevidi so v barvah. Cena 50 centov Naročite pri: "GLAS NARODA", 216 West 18th Street, New York 11, N. Y.

RAZGLEDNIK

PRIDELEK KORUZE V VOJNE SVRHE

V Zjedinenih državah imamo posebno vojsko, katere število je 4,500,000 mož — vojsko, katere ni oblečena v posebne uniforme in ki tudi nima za bojevanje potrebnega orožja, — ki pa kljub temu skrbi za to, da anaše vojaštvo na evropskih in azijskih bojiščih napreduje. Ta vojska ni nastajena v vojaških taboriščih in se tudi ne vožba za vojno. Ti ljudje so nekake vrste prostovolci, ki živijo doma in delajo od ranega jutra do poznega večera. V obče jim pravimo “koruzni farmerji”.

Radi poziva, katerega je izdala naša vojna uprava zajedno z administracijo jestvin, so zgoraj omenjeni “koruzni farmerji” letos pridelali kar največjo količino koruze v Zedinjenih državah, oziroma 3.196,977 bušljev.

Od naših zapadnih farm do evropskih in azijskih bojišč je sicer dolga pot, toda naš vojni oddelek, kakor tudi urad za administracijo jestvin, smatra koruzo izredno važnim vojnim pridełkom, kajti velikanske količine koruze se porabi za izdelovanje važnih delov naših aeroplanov, strojev, topov, itd.

Koruzo je tako važen pridelek, da ko je vlada v minolem aprilu pričakovala, da bode nastalo pomanjkanje koruze, je enostavno ukazala farmerjem v mnogih pokrajinah, oziroma v 125tih countyjih našega zapada, da ne smejo koruzo prodati zasebnikom, temveč le vladi, brez posebnega privođenja.

Posledica temu je bila sledeča: Od 1. junija do 1. septembra porabilo se je 670,000,000 funtov koruze v svrhu izdelovanja zgoraj omenjenih vojnih potrebščin. Vse te potrebščine kupila je vlada ter jih porazdelila tovarnam, ki se bavijo z imenovanim izdelki.

Tekom iste dobe, izdelalo se je pri nas 75,000,000 funtov čistega olja iz koruze in poleg tega tudi 660,000,000 funtov proteina in 875,000,000 funtov jestvinskih izdelkov. Tudi tekom imenovane dobe, so v naših tovarnah izdelali iz koruze 45,000,000 funtov takozvanih povev, ki se rabijo pri izdelovanju naših velikih bombnikov, ki so znani pod imenom B-29. V imenovani količini so vsi ti stroji za aeroplane in mehanizmi za velike topove, kar vse je izdelano iz plastike, ki se izdeluje iz koruze.

Poleg tega porabila se je tudi 622,000 funtov koruze za izdelovanje takozvanega arbitelja in manitola, oziroma kemikalij iz katerih se izdelujejo mali pokrovi na zračnih bombah, katere brez teh pokrovov ne eksplodirajo. Ti pokrovi se potrebujejo tudi za topovske in puškinske izstrelke. Nadalnjih 46,000,000 funtov koruze se je porabilo tekem letošnjega leta v svrhu izdelovanja zdravniških potrebščin in nadaljnjih 35,000,000 funtov koruze se je porabilo za izdelovanje obvez, kakoršne potrebujejo v bolnišcah. Iz te količine so tudi izdelali mnogo potrebščin za padala, vojaške šotore in uniforme.

Končno se mora tudi omeniti, da so tekem letošnjega leta porabili 76,000,000 funtov koruze za izdelovanje papirja in nadaljnih 13,000,000 funtov za izdelovanje kemikalij, kakoršne so potrebne v strojarinah, kjer proizvajajo usnje za vojaške čevlje.

Povrnitev 450 kanadskih vojakov iz inozemstva na božičevanje

Ottawa. — Teden dni pred božičnim praznikom se je povrnilo iz evropskih in istočno-azijskih bojišč 450 kanadskih vojakov na božične praznike v Kanado, kjer bodo ostali mesec dni. V kratkem se vrne nadaljnih 750 vojakov in častnikov v Kanado na tridesetdnevni dopust. Mnogo jih je prišlo domov za božični praznik, katerega so proslavili med svojeci. Dopust dobiijo pred vsemi drugimi vojaki, kateri so služili najdalje v inozemstvu, in dnevi fiktivnega bojevanja proti neprijatelju se štejejo dvojno. Tozadevne dopuste se doiči pri kanadskemu vrhovnemu vojaškemu poveljstvu, katero je nastanjeno v Londonu. Prvi vojaki, ki so dospeli na dopust, so oni, ki so bili na italjanskih bojiščih.

TO JE KNJIGA, KI JO BOSTE RADI IZROČILI SOSEDU, DA JO PREČITA

THE INCREDIBLE TITO

Man of the Hour

V angleščini izpod peresa slovitnega pisatelja

Howard Fast-a

Povest o bojih Jugoslovanov za svobodo, o čemer ni bilo pisano še nikdar poprej.

“Najbolj razburljiva povest v 27 letih!”

Stane 25c v uradu — 30c po pošti.

Ker je zaloga teh knjižic zelo omejena, je priporočljivo, da pošljete naročilo prej ko mogoče. K naročilu priložite v dobrem zavrtku gotovino oz. znanke (Združenih držav). — Naročite lahko pri:

KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

216 West 18th Street New York 11, N. Y.

ŠTATELJEM je znano, kako se je vse podražilo, in ravnotako tudi tiskovni papir in druge tiskarske potrebščine. Da si vojaki zagotovijo redno dopušljanje lista, lahko gredo upravitelstvu na roke s tem, da imajo vedno, če je mogoče, vnaprej plačano naročnino. ALI NE BI OBNOVILI SVOJO NAROČNINO ŠE DANES in ne čakajte na opomin, ker s tem prihranite upravitelstvu nepotrebne stroške?

Kanadski Vestnik

Poročila iz raznih naselbin, kjer bivajo in delajo Slovenci

SLOVENSKI KANADČANI ZA POMOČ JUGOSLAVIJI

Kanadsko časopisje izraža svojo hvalo slovenskim Kanadčanom za pomoč prebivalstvu Jugoslavije

Odbor ustanovljen po rojaku Mat. Otoničarju pohvaljen po kanadskem domačem časopisju

Te dni je naše uredništvo glavnemu mestu Jugoslavije prejelo razno kanadsko časopisje, katero izhaja v angleškem in francoskem jeziku v kanadskih velikih mestih, kakor v Montrealu in Quebecu, katero objavljajo članki in poročila o pomembnem delovanju slovenskih Kanadčanov v prid pomoči prebivalstvu Jugoslavije, katero so takorekoč opustili nacistijski Nemci in fašistijski Italijani tekom sedanje svetovne vojne.

Iz tega časopisja posnemo sledeče podrobnosti: Prebivalstvo Jugoslavije potrebuje vsestransko pomoč, ki mora priti deloma tudi iz Kanade. V raznih krajih Kanadskega Dominionja so ljudje jugoslovanskega izvora ustanovili posebne odbore Kanadčanov Jugoslovanskega Izvora v svrhu pomoči Svobodni Jugoslaviji. Med tajniki tovrstnih odborov moramo se posebej omeniti Mr. Mat. Otoničarja, tajnika lokalnega odbora v Kirkland Lake, Ont., kateri poroča kanadski javnosti o splošnem pomanjkanju v Jugoslaviji, katero dežela je bila takorekoč opustošena radi nemške nacijske kuge. Imenovani odbor je pozval splošno kanadsko prebivalstvo naj pomembni prispeva za prebivalstvo Jugoslavije z davili oblik, denarja in drugih rabnih predmetov za junaški narod Jugoslavije. Mr. Otoničar je stodobno sporočil osrednjim oblastim v Kanadi, da je jugoslovanska naselbina v Kirkland Lake dosedaj nabrala v to svrhu raznih predmetov v skupni vrednosti \$4,000 in pristavil, da so potrebe v Jugoslaviji izredno velike, tako da bo treba nadaljevati z nabiranjem prispevkov.

Radi tega pozivlja kanadsko časopisje vse prebivalstvo, naj nadaljuje z nabiranjem potrebščin za prebivalstvo Jugoslavije. Kanadski listi v Ontario pozivljajo darovalce naj pošljajo svoje prispevke in darove v to svrhu našemu rojaku, Mr. M. Otoničarju, katerega naslov je 42 Main Street, Kirkland Lake, Ontario.

Omenjeno časopisje istodobno objavlja tudi dobesedna poročila časnikarskega poročevalca Reuterjeve časnike družbe, Mr. Hubert Harrisona, kateri se sedaj mudi v Belgradu.

vojne vršili takorekoč v neprijetnih krajih in pokrajinah gorate dežele, kjer je življenje skrajno primitivno in kjer ni niti ene moderne bolnice, tako da so se morale vršiti amputacije nog in rok kar na zemlji ali pa na kuhinjskih mizah z kuhinjskimi noži, ker potrebnih instrumentov ni bilo na razpolago. Izredno težavna je bila v Jugoslaviji tudi vzgoja in poduk mladih zdravnikov, kajti radi vojne je zdravništvo in zdravniško preiskovanje povsem prestalo, ker je bilo enostavno onemogočeno kajti nemški divjaki so vse tozadevne knjige vničili. Kanadske in angleške zdravstvene oblasti so v gled tega sklenile, da se takoj odpošlje v Jugoslavijo vse tozadevne potrebne znanstvene knjige. Iz Kanade in Anglije so društva zdravnikov že poslala v Jugoslavijo mnogo zdravniških instrumentov za kirurgijo, iodina, obvez in vsakovrstnih potrebščin za operacije, toda največja je sedaj potreba takozvanih operacijskih miz, katerih Jugoslavija nima na razpolago.

Kanadska poljedelska konferenca

V Ottawa se ravnokar vrši dvanaajsta letna konferenca kanadskih poljedelcev za poslovno leto 1945. V svojem obtožitvenem govoru je minister za poljedelstvo, Gardiner, naznanil, da je kanadska vlada podprala za leto dni vse svoje pogodbe glede izvoza slanine in govedine v inozemstvo, oziroma v Anglijo in angleške kolonije. V to leto bodo vključeno tudi leto 1946, tako da bodo zamogli poljedelci in živinorejci izdelati svoje proračune za dobo prihodnjih dveh let. Pogodbe glede izvoza sira in jaje so že izdelane in podpisane.

Delegatje, ki zastopajo vse provincije pri imenovanem povetovanju, so izdelali svoje načrte glede poljedelstva tudi za prihodnja dva leta. Ti načrti so postali takoj veljavni zlasti v kolikor pride število obdelanih akrov v poštev. Le v slučaju, da bodo evropski poljedelci lahko obdelovali večje število akrov svojega, sedaj vničenega polja, bodo kanadski poljedelci število svojih obdelanih akrov pomanjšali.

Kanadska parlamentarna "kriza"

O kanadski, takozvani "parlamentarni krizi", ki je nastala radi nabora kanadskih "prostovoljcev" za bojevanje v Evropi, smo v "Glasu Naroda" že poročali. Toda glasovno naknadnih poročil, smatramo umestnim poročati, da se je tozadevno glasovanje v kanadskem parlamentu izvršilo povoljno v prid kanadskega ministerskega predsednika McKenzie Kinga, kateri je dobil v parlamentu zaupnico z 173 glasovi proti 70 glasovom poslancev in sicer pri 13 dni trajajočem posebnem zasedanju kanadskega osrednjega parlamenta, katero zasedanje so nazivali v Kanadi "zasedanje kanadske krize".

Zgoraj omenjena zaupnica izrečena sedanji kanadski vladi jamči vsestransko delavnost za nadaljevanje svetovne vojne proti centralnim fašističnim vlastim in tudi odposlanje nadaljnjih 16,000 kanadskih vojakov na zapadno fronto za vezniških narodov v Evropi, tudi ako se ne javijo kot prostovoljci za tozadevno službovanje.

NEKOLIKO KANADSKE ZGODOVINE

Najbolj poznana kanadska zgodovinarja sta Parkman in Wrong, katera sta podala kanadski, kakor tudi vesoljni javnosti mnogo skrajno zanimivih podatkov o prvotni kanadski zgodovini, v kolikor pridejo priseljenci v poštev. Iz spisov zgodovinarjev je poznati, da je Francoz, imenovan Cartier, skušal ustanoviti prvo francosko naselbino v sedanji provinci Quebec, leta 1535. Tena slede znana kanadska zgodovinska imena kanadskih belih Kanadčanov, imenovani Champlain, Talon, in Frontenac — vse do Montcalna in osvovitve sedanjega mesta Quebec po Angliji, kar se je zgodilo leta 1759. — Razmerje, ki je vladalo med francoskimi priseljenci in Američani ("Indijanci"), je bilo povsem drugačno, kakor pa oni, ki je vladalo med domačini, oziroma Američani, in angleškimi priseljenci.

Francozki priseljenci so uvedli v Kanadi fevdalni staroevropski sistem, kateri je dolgo vrsto let prevladoval v takozvani francoski Kanadi. V političnem smislu je ta sistem dolgo časa prevladoval v francoskih pokrajinah Kanade, toda to se je spremenilo radi dogodkov v Franciji tekom 17. in 18. stoletja. Tudi so imeli razni francoski kralji različne nazore o Kanadi; nekateri so Kanado vsestranski podpirali, dočim se zopet drugi sploh niso zmenili za njo. Kljub raznim dogodkom v Kanadi, je pa še vedno Champlain poznan in pripoznan ustanovitelj imenovane nekdanje provincije Quebec. Kljub raznim dogodkom v severni Ameriki, in njegovo ime ter slava postaja vsako leto večji. Med Anglijo in Francijo, v kolikor pride severna Amerika v poštev, ni bilo dobrega prijateljstva. Medtem, ko so Francozje podpirali domačine iz narodov Algonquinov in Huronov, so Angleži podpirali vse rodove naroda Iroquoj, v severnih pokrajinah sedanje države New York in južne Kanade. Boji med temi domačimi narodi, kakor tudi med Francozi in Angleži, so trajali več kakor eno stoletje. Toda končno so vendar Angleži osvojili trdnjavo Quebec. Politične zmešnjave so potem trajale v Kanadi vse do srede prve polovice devetnajstega stoletja.

Poraba lanu in lanene slame v Kanadi

Portage La Prairie, Man. — V tukajšnjem mestu so ustanovili takozvano delavnico ali tovarno, v kateri bodo izdelovali vsakovrstne izdelke in potrebščine, katere je mogoče izdelovati iz lanenega semena in slame. Tozadevna tovarna bo de pričela z delom tekom pričetka leta 1945.

Dr. E. S. Archibald, ravnatelj tozadevne preizkuševalne farme, ki je last osrednje kanadske vlade, naznanja, da bodo tozadevna preizkuševalna dela trajala pet let. Vse potrebne stroje je poslala vlada iz Ottawa, in laboratoriju bo de predsedoval E. Mackie iz Ottawa. Iz slame lanu bodo izdelovali tudi izredno fini papir, kateri se rabi pri izdelovanju cigaret, dočim bodo izdelovali iz trdih snovi lanene slame deske in druge potrebščine, katere so potrebne pri gradnji hiš. Iz lanu bodo izdelovali tudi izborno smolo in neke vrste gumi.

V Portage La Prairie bodo otvorili "laneno tovarno" tekom prihodnje pomladi in potrebne shrambe so že pričeli graditi. Sedaj izdelujejo takozvane močne lanene niti v iztočni Kanadi, oziroma v mestu Kitchener, Ont. Veliko laneno predilnico imajo tudi v Drummondville, Que., in v Iroquois, Ont. Vodstvo nove tovarne je tudi nabavilo novozumljene stroje, z pomočjo katerih je mogoče odstraniti laneno seme od slame, ne da bi se slednja poškodovala. Tozadevni stroji so že dospeli v Manitobo.

Star rešitelj

The Pas, Man. — Star kanadski letalec, Tom Lamb, ki je znan po vsem kanadskem severu, je te dni zopet moral na rešilno potovanje na daljni sever s svojim aeroplanom, ki je obenut izdelan tako, da se ga lahko rabi kot motorne sani na severnih zasneženih prerijah. Te dni je letel iz naselbine The Pas vse do Moose Lake s svojim letalom, katero je opremljeno z sanni in kolesi za eventualno potovanje po prerijah. Na svojem potovanju je moral svoj aeroplan premeniti v motorne sani po ruskem načinu, da je tako zamoget nadaljevati svojo pot v Walbowden pri Hudson Bay, kjer je naložil na svoj aeroplan bolnega traperja, Albert Sinclaira, ki je nevarno obolel. Bolnika je srečno dovedel senkaj, kjer je bil takoj operiran in je kmalo okreval.

volitev dobila ogromno večino glasov baš radi nesmiselne politike nazadnjakov v Evropi, kajti imenovana kanadska stranka ne bode sklenila nikakega sporazuma z strankami, katerih cilj in namen je totalitarizem.

Kanadski sladkor

Lethbridge, Alta. — Južni del provincije Alberta je izredno sladak, kajti vlada pro-

vincije Alberta je ravnokar objavila svoje letno poročilo glede pridelka sladkorja iz sladkorne pese. Glasom tega poročila se izdela v Alberti dnevno po en milijon funtov sladkorja iz sladkorne pese. Sladkorne tovarne, ki so nastanjene v Alberti, in ki so znane pod imeni "Raymond" in "Picture Butte", delajo noč in dan, tako da bode kanadska kava vedno poljubno sladka.

SEDAJ LAHKO DOBITE
LASTNOROČNO PODPISANI KNJIGI
 pisatelja **Louis Adamič-a**
 ZA CENO **\$2.50** ZA ZVEZEK

"Two Way Passage"

V tej knjigi, ki je zbudila pozornost vsega ameriškega naroda, da je pisatelj navedel, kako bi bilo mogoče po sedanji vojni pomagati evropskim narodom. Iz vseh evropskih držav, tudi iz Jugoslavije, so prišli naseljenci v Ameriko in pomagali postaviti najbolj napredno in najbogatejšo državo na svetu. Sedaj je prišel čas, da Zružene države pomagajo narodom, ki so jim pomagali do njihovega sijaja in moči. Pot na dve strani — kakor bi se mogel naslov knjige prestaviti iz angleščine — je jako zanimiva knjiga in jo priporočamo vsakemu, ki razume angleško.

"What's Your Name"

"Človeški odgovori na vprašanje, ki se tiče sreče milijonov... Čitanje te knjige je bogato plačano." — Tako se je izrazil veliki ameriški dnevnik o tej knjigi.

Pri naročbi se poslužite naslednjega kupona

Pošiljam Money Order za \$..... za lastnoročno podpisano(1) knjigo(1):

Moje ime

Št., ulica ali Box št.

Mesto in država

"Glas Naroda"
 216 W. 18th STREET NEW YORK 11, N. Y.

HELP WANTED :: DELAVKE IŠČEJO :: HELP WANTED

FINGER WAYER and TWO MANICURISTS
 Good pay, pleasant working conditions, steady work or part time.
 Apply: ANGEL'S
 422 - 7th AVE. N. Y. C. (252-258)

WAITRESS
 BAR AND GRILL, EXPERIENCED
 Good pay, steady work, pleasant working conditions.
 Apply: MAIN BAR and GRILL
 622 - 8th AVE. (betw. 49th - 51st St.) N. Y. C. (252-258)

GIRLS WANTED for KNITTING MILLS
 Apply: 1826 PALMETTO ST.
 RIDGEWOOD, BROOKLYN (249-255)

YOUNG GIRL
 FOR LIGHT FACTORY WORK
 Good opportunity; steady job.
 Call 9 - 1, mornings.
 MA 2-8865 (252-258)

ŠIVALKE
 SINGER MACHINES NA LEATHER NOVELTY; — Tudi FLOOR GIRLS.
 Dobra plača. Stalno.
 ESTERLINE PRODUCTS
 260 - 4th AVE., COR 21st ST., N. Y. (249-255)

STENOGRAPHER
 EXPERIENCED OR BEGINNER
 \$5 TO START
 Pleasant Surroundings — Opportunity for Advancement
 PLEASE PHONE:
 WA 5-463 (Extension 6) (1-7)

COSMETICIANS (2)
 ENA IZKUŠENA, ENA VOLJNA SE IZUČITI
 Dobra plača, stalno delo, prijetne delavske razmere. — Vprašajte: JOHN DRUG CO.
 71 NASSAU ST., New York City (2-4)

KUPITE EN "EXTRA" BOND DANES

OPERATORS
 MERRIOW, ELASTIC, IZKUŠENE NA GIRDES; stalno delo, dobra plača, prijetne delavske razmere.
 Vprašajte: R O O T
 9 W. 29th ST. N. Y. C. (1-7)

GIRLS FOR STOCK ROOM
 GOOD SALARY — 4 HOURS VACATION WITH PAY
 Apply: METROPOLITAN TOWEL CO.
 1047 - 48th AVENUE LONG ISLAND CITY (1-3)

GIRLS
 SMART, INEXPERIENCED—MILLINERY FACTORY, \$25, also SINGER OPERATORS \$25.
 Steady work, pleasant working conditions. — Apply: IRMA REYNOLDS INC.
 565 W. BROADWAY, (near Houston St.) (Easy transportation) (2-4)

GIRLS
 EXPERIENCED; ZIGZAG OPERATORS or STITCHER on MACHINES
 Good pay, pleasant working conditions
 Apply: LUCKY STYLE NOVELTY CO., 270 W. 39th ST., N. Y. C. (2-4)

ŽENSKA ALI DEKLE
 POMOČNICA ZA STEAM CABINET
 Od 5. do 8. 5 dni na teden. Dobra plača, stalno delo, prijetne delavske razmere. — Vprašajte: MODERN REDECOING SALON
 793 FLATBUSH AVE., BROOKLYN (Pokličite: IN 2-4707) (2-8)

APPLIQUE CUTTERS
 IZKUŠENE, NAJVIŠJE CENE, NOTRANJE DELO
 Stalno delo, Dobre delavske razmere
 Vprašajte: ELITE EMBROIDERY
 323 EST 39th ST. (6th FLOOR) N. Y. C. (2-4)

SHIRT PRESSER
 IZKUŠENOST NI POTREBNA
 Dobra plača, stalno delo, prijetne delavske razmere.
 Vprašajte: SPC & SPAN STORES
 283 NORMAN AVE., GREENPOINT, BROOKLYN. (Pokličite: EV 8-7462) (2-4)

Angleško-Slovenski BESEDNJAK

Izšel je novi angleško-slovenski besednjak, ki ga je sestavil **Dr. FRANK J. KERN**

V njem so vse besede, ki jih potrebujemo v vsakdanjem življenju. — Knjiga je trdo vezana v platnu in ima 273 strani.

Cena je \$5.00

Naročite jo pri: **KNJIGARNI "GLASA NARODA"**
 216 W. 18th Street New York 11, N. Y.

IZ URADA SANS-A

Reliefna akcija

Boljši prazniki in zima so zastavili nekoliko našo pomožno akcijo, toda vzlic temu je naš urad prejel \$1,860.36 za Vojni reliefni fond Amerikan- eev južnoslovenskega pokrelja in to od 15. do 28. decembra. Skupna vsota, ki je bila preko SANS-a poslana v newyorški urad za nujno pomoč trpeče- mu narodu v Jugoslaviji, zna- ša \$60,522.39.

V tej dobi smo prejeli prispevke od sledečih:

Valley, Wash.: Agnes Justin je poslala z relief \$25, za SANS pa \$5.

Cheswick, Pa.: Frances Do- vjak je darovala \$2 za reveže ter kupila dve zvezi.

San Francisco, Cal.: Frank Vidmar je daroval \$25. Ome- nja tudi, da se slovenski časo- pisci vse premalo brigajo za na- ša kraja pod Italijo. Če so naši kraji italjanski "po naravi", tedaj bi se tudi Finci in Ogrji morali povrniti odkoder so pri- šli - v Mongolijo.

South Chicago, Ill.: Jennie in Louis Kosek sta darovala \$5.

Chicago, Ill.: Pevski zbor Pčeren je daroval iz blagaj- ne \$50, posamezniki pa: Frank Japič \$10, Rudolf Sedlar \$10, Louis Volk in Anton Udovič vsak \$5, Jennie Kore in Mrs. Stanley Možina vsaka \$3, Ma- rry Cervenka \$1, družina Fr. Zlogar pa \$15. Skupna vsota, ki je bila izročena blagajniku SANS-a bratu Cankarju znaša \$142.

Raton, N. Mex.: Na seji dru- štva št. 297 SNPJ so se člani spomnili velike potrebe ljud- stva v Jugoslaviji in zbrali skupaj \$33.50. M. Demsik je daroval \$7, D. Grujevič \$5, J. Cash in S. Gustovič po \$2, J. Radošević in T. Kinkela po \$1.50, T. Šrok, T. Kalčić, P. Slavce, M. Lončar, Bob Star, M. J. Demsik, V. Polz, F. Peterlin, V. Krivokapič in J. Pa- vlič vsak po \$1, osem članov pa po \$0.50. Znesek nam je po- slal tajnik društva Joe Rado- šević.

Hackett, Pa.: Pri podružnici št. 90 so nabrali: Louis Laje- vic \$66.26, Maks Florjančič \$63.50, Antonija Slanović \$35 ter Johana Lajevic in Mary Progar \$44.80. Skupno vsoto \$209.56 je poslal podružni- cini tajnik Louis Lajevic; name- njen je Sloveniji.

East Palestine, O.: Anton

Brelj, tajnik društva št. 55 SNPJ je med rojaki in drugi- mi naseljenci nabral lepo vsoto \$262.50 in jo poslal SANS-ovemu blagajniku. Pomagala vemu je tudi sestra Mary Tro- bec. V svojem pismu pravi: Ko bi imel več časa, bi še več nabral med Amerikanci, kajti še nobeden mi ni odklonil. Več jih je darovalo po \$5 in so bolj usmiljeni kot nekateri Slove- nci, ki bi lahko dali. Vprašali so me, ako ne dobivamo pod- pore od "community" fonda. Rekel sem da nekaj, a ne za- dosti. Jaz sem v tem mestu že 37 let, pa je to prva prošnja za naš narod. Mi pa darujemo vedno in malokdaj odklonimo. Naša naselbina šteje le 20 slo- venskih družin, katere imajo sedaj 28 fantov v armadi.

Detroit, Mich.: Naša pridna delavka in neumorna nabiral- ka Mary Rant je zopet nako- lektala znesek \$70, katerega smo kreditirali podružnici št. 1. Na veselici dne 10. decem- bra so znašali darovi \$633.50 in skupni pribitek se računna okrog \$1000.

Joliet, Ill.: Anton Žetko (po- domače Hribar) je daroval \$10 v imenu sina, ki je vojaški u- jetnik, pa \$5.

Waukegan, Ill.: Jože Zelenc je prispeval za SANS \$10 me- sto cvetja na grob svojega po- kojnega bratrance Martina Ze- lenca, ki je pred kratkim umrl v New Yorku.

Chicago, Ill.: Pri podružnici št. 52 je darovala Frances Ovijač \$3 za relief. Tajnik je tudi izročil \$29.50 članarine. Midland, Pa.: Anton Russ in Jerry Mikuš sta darovala po \$5 vsak - za ambulanco, ako se še pobira. Denar je iz- ročen za pomožno akcijo WR- FASSD.

Johnstown, Pa.: Frank Ohu- chek, tajnik podružnice št. 53, je poslal vsoto \$49, katero so nabrali: Frances Vidrih \$30 Fr. Chuechek pa \$19.

Anaconda, Mont.: Marija Keschman je poslala \$10, ka- tero vsoto je darovalo društvo št. 308 SNPJ.

Export, Pa.: Aleksander Škerlj, tajnik podružnice št. 98, je nabral za relief \$45.50, za SANS pa \$6.

Chisholm, Minn.: Društvo 110 SNPJ je darovalo \$25. Ma- tija Pogorelec \$1, Frank Klune pa \$5. Poslal je tajnik podruž- nice brat Klune ter priložil tri članarine.

St. Louis, Mo.: V tem okra- ju je organiziran poseben od- bor, ki se peča z nabiranjem blaga in gotovine za WRFA- SSD. Tajnica je Theresa Speck, blagajnik pa Martin Gialusi, od katerih smo prejeli ček za \$260. Denar so na- brali sledeči: Mrs. Jacob Ja- nesh, Nokomis, Ill., \$17.25; Pe- naral med Amerikanci, kajti ter Menchak, Gillespie, Ill., \$25.25; John Widmar, Living- ston, Ill., \$72; John Hribar, Livingston, Ill., \$16.75; John Rugel, Gillespie, Ill., \$73; Frk. Popelar, Staunton, Ill., \$27; John Widmar, Benld, Ill., \$10; Mrs. Umek in Yurečko, Pana- ma, Ill., \$28.75; Anton Petro- vič, St. Louis, \$54; Alojzija Barut, St. Louis, \$51; skupaj \$453. Stroški za odposiljanje obleke so znašali \$192.30. Na- biranje denarja in obleke se še vedno nadaljuje.

Kennemer, Wyo.: John Kr- žičnik, tajnik podružnice št. 40, je poslal znesek \$33, kate- ro vsoto je izročil gl. blagaj- niku JPO-SS Leo Jurjovec.

LaSalle, Ill.: Blagajničanka podružnice št. 49 sestra Emma Shimkus nam je poslala ček za \$112, katero vsoto so daro- vali sledeči: rev. S. Kassovic, Louis Kosem, Mrs. Jos. Mau- ser po \$5; društvo Triglav št. 2 SNPJ \$25, Moški klub SND \$10, člani društva Triglav \$12.75, člani društva Od Boja do Zmaga SNPJ \$8, Fr. Hlad- nik \$1, nabrala v veseli druž- bi v SD Frank Bruder in Frank Gregorič \$40.25.

Los Angeles, Cal.: Jacob Stonič je poslal \$12, kar so da-

"THE KEYS of the KINGDOM" RIVOLI Broadway in 49th St. New York City

AMERICAN WILD LIFE KUPITE EN "EXTRA" BOND DANES!

rovali: po \$5 Helena Jerina in Marie Hartman, po \$1 pa Ivan- ka Bros in Frances Ingersol. Tiona, Pa.: Frank Oblak je poslal \$12 za pomožno akcijo, \$1 pa za zvezdico. Cle Elum, Wash.: Mary Ze- vart, tajnica društva šte. 371 SNPJ, je poslala znesek \$65.50. Virden, Ill.: Za podružnico št. 24 je Frank Hrsič nabral \$9. Darovali so: društvo š. 74 SNPJ \$5, po \$1 pa Fr. Re- ven, John Bečar, Fr. Kuhar in Fr. Lokošek. Poročilo o nabiranju obleke bo objavljeno drugi teden. Mirko G. Kuhel, tajnik.

Embassy Newsreel Theatre

Oglejte si te dni zelo zani- mive filme iz raznih bojnih pol- janj kjer se bojujejo naše ne- ustrašene zaveznike armade. Film se prikazujejo nepreneh- ooma od zjutraj do pozno ve- čer vsaki dan, ter po zelo zmernih ljudskih cenah. Ome- njeno gledališče se nahaja na 49th St. in Broadway, New York City.

"WINGED VICTORY" ROXY 7th Ave. in 50th St. New York

HELP WANTED :: DELAVCE IŠČEJO :: HELP WANTED

The War Man Power Commission has ruled that no one in this area now employed in essential activity may transfer to another job without statement of availability.

BOYS LEARN PRINTING BUSINESS! Fine opportunity! Night work! Good salary! Steady work! Post war future! Pleasant working conditions!

YOUNG MAN ASSIST WATER-PROOF BAG FACTORY - 65c HOUR Steady work, pleasant working conditions.

WOODTURNERS CABINETMAKERS Stalno delo, sedaj in po vojni, dobra plača - 40 ur na teden, podgrna plača nad 40 ur - prijazne delavske razmere. - Vprašajte: CARLMICHAEL N. Y. C. (252-258)

PRESSMAN MEHLE VERTICAL COMMERCIAL & COLOR Stalno Delo - Dobra Plača Povoljna Bodočnost Vprašajte: SANDY PRINTING 40 WEST 22nd ST. N. Y. C. (251-257)

VULCANIZER & RECAPPER IZKUŠEN, VISOKA PLAČA! STALNO DELO, DOBRE DELAVSKE RAZ- MERE. - POVOJNA BODOČNOST! Vprašajte: BRONX TIRE & RUBBER CO., 1 E. 17th ST., BRONX. - See SAM GRANT. (1-7)

UMIVALCI AVTOMOBILOV V GARAJI s Soferskim dovoljenjem Če niso izveščani, se bodo vadili. Stalno delo, dobra plača. WEST 80th ST. GARAGE 248 WEST 80th ST. N. Y. C. EN 2-5874

ČRKOSTAVEC COMPOSITOR - LUDLOW AND MAKE UP: STALO DELO DOBRA PLAČA POVOJNA BODOČNOST Vprašajte: SANDY PRINTING 40 W. 22nd ST. N. Y. C. (251-257)

SHEET METAL WORKER EXP'D. BLOWER-TYPE WORK PLEASANT WORKING CONDITIONS STEADY Phone After 6 P. M. GR 7-8326 (244-257)

MOŽ ZA DELO V SPLOŠNEM MARKETU za sadje, zelenjavo in mesnico. Stalno delo, prijazne delavske razmere Vprašajte: LIMO BROTHERS 888 - 8th AVE. (Betw. 51st & 52nd) N. Y. C. (2-8)

MOŽ ali FANT DA DRŽI ZALOGO V REDU: hi da RAZNAŠA NAROČILA na KOLESU \$35 na teden, 9 do 5; medleje proste. Stalno delo, izvrstne delavske razme- re, povoljna bodočnost. - Vprašajte: WOLIN'S PHARMACY, Roosevelt cor. Junction Ave., CORONA, Long Island Lahka vožnja: IRT or BMT. (1-7)

FIREMAN - PORTER \$112 NA MESEČ: STANOVANJE; PRIJAZNE DELAVSKE RAZMERE; STALNO DELO - POKLIČITE TELEFON: WA 8-9817 JE 6-674 (253-2)

PIN SETTERS 6 DNL. 42 UR. \$45. - STALNO DELO, PRIJAZNE DELAVSKE RAZ- MERE. - Vprašajte: FARRAGUT BOWLING ALLEY 1525 ALBANY AVE., BROOKLYN Pokličite: MA 6-5900 (2-8)

MOŠKI BREZ IZKUŠNE ZA VELIKO KEMIČNO TOVARNO ESSENTIAL DELO \$39 ZA ZAČETEK ZA 48 UR POVIŠKI AVTOMATIČNI: PO-VOJNA BODOČNOST! CHAS. PFIZER & CO. Inc. 11 BARTLETT ST., B'KLYN (at Marey & Flusing Aves.) Blizu vseh prevoznih črtah! (1-6)

PORTERS POLNI ČAS; STALNO DELO; LEPA PLAČA; PRIJAZNE DELAVSKE RAZMERE Vprašajte: HOB NOB RESTAURANT 108 E. 41st ST. N. Y. C. (253-4)

MOŽ JE SPLOŠNO DELO V PRALNICI Izkušnja ni potrebna; mnogo natur- engu dela; sijajne delavske razmere; starost neomejena. N. Y. GLOBE LAUNDRY 514 WEST 49th ST. New York City (2-4)

FIREMEN stalno mesto, obedi, dobre delav- ske razmere. Vprašajte: FLUSHING HOSPITAL 44-14 Parson Blvd., Flushing, Long Island. - FL 9-2000 (253-250)

MOŽJE ZA STOCK ROOM DOBRA PLAČA-5 DNI NA TEDEN POČITNICE S PLAČO Vprašajte: METROPOLITAN TOWEL CO. 1047 - 48th AVENUE LONG ISLAND CITY (1-3)

DRŽAVLJANSKI PRIROČNIK Knjižica daje poljudna navodila, kako postati ameriški državljan. (V slovenski tisk) Cena \$0 centov. Dobite pri Knjigarni Slovenic Publishing Co., 216 West 18th Street, New York 11, N. Y.

MEN OR BOYS SODA-MEN Izvrstna plača. Stalno delo. Prijetno delavske razmere Vprašajte: PENNSYLVANIA DRUG CO. 140 W. 33rd ST. N. Y. C. (1-7)

Pisana Mati Spisal: J. F. MALOGRAJSKI

(41)

Ali naposled je hotel slučaj tako, da je videl nekaj, kar mu je zadalo nov udarec, preginalo mu temeljito vse nade, da govore ljudje o njegovi ženi morda slabše, nego zasluži. Nekoga večera se je vračal iz bližnjega trga. Bil je nesel davke plačati in vrnil bi se bil lahko prej domov, toda srečen je bil najbolj tistikrat, kadar je mogel pozabiti malo na to, kar se je godilo v njegovi hiši, zato se je zamudil dalje, nego je bilo treba. Bil je precej slabše volje. Davek so mu bili zvišali, a njegovo imetje se je krčilo bolj in bolj. Tu- intam je zapazil, da gre njegovo premoženje rakovo pot in občutil je to zlasti danes, ko je moral tako lepe denarce po- ložiti pri davkarji na kamenito mizo. Kako lepo bi se bili dali ti novci kje druge porabiti! Ali moral, moral jih je dati, ako ni hotel, da bi ga rubili.

S temnimi, neprijetnimi mislimi je stopal po prašni ce- sti proti domu. Drugekrat je napregel konja, zakaj je ho- dil danes peš, sam ni vedel natanko. Bil je sploh prišel ne- kako iz prejšnjih navad, dostikrat se je čudil sam sebi za- radi tega in zdela so se mu čisto lastna dejanja tuja, neznana. Zavil je bil že po stezi za vrtovi. Ko se približa doma- či hiši, začuje nek vrišč konec svojega vrta. Ozri se tjakaj in stopivši se nekoliko korakov proti oni strani, vidi nekoli- ko odraslih ljudi in cel trop otrok na kupu. Morali so imeti nekoga v svoji sredi, okoli katerega so se gnetli, smejali se mu in se norčevali iz njega. Mlakarja se loti neprijetno ču- stvo. Hote prepričati se, kaj pomeni to, pospeši svoje korake proti mestu, kjer so vreščali ter se drvili v divji razposa- jenosti semtertja otroci. Bil je že čisto blizu, ko ga nekdo zagleda in zakriči:

"Otroci, bežite!"

Kakor bi bilo tresčilo med nje, so se razkropili otroci, a tudi starejši odidejo vsak na svojo stran. Tam ob kotu vrta pa je ležala ženska na tleh, hropela ter govorila čudno zmes. Njen glas je bil hripav, očuren in surov. Mlakar je spoznal obleko, spoznal obraz, a vendar ni hotel verjeti. Pomencal si je oči, kakor bi jim ne zaupal, a ko je pogledal zopet - ista žalostna prikazen! Pred njim je ležala njegova žena, pi- jana do brezavesti. Prvi hip se menda tega ni prav zavedel, kajti sklonil se je k nji ter jo skušal dvignuti, kakor se sku- ša pomagati bolnemu človeku, ki je omagal. Ali zdrknila mu je iz rok in padla na zobe. Kakor bi še vedno ne verjel, jo je prevahil ter ji pogledal v obraz. A kako se je vzgrozil! Ta obraz, ki se mu je zdel nekdanj tako lep, tako zapeljiv, ga je navdal zdaj skoro s studom. Zabuhel je bil in ne ene nežne poteze ni bilo v njem. Oči so ji bile izbuljene in kakor oste- klene. Sicer je uprla vanj svoj pogled, ali niti najmanjšega znamenja ni bilo, iz katerega bi se bilo dalo sklepati, da ga pozna.

Mlakar si je položil roko na srčno stran. Grozno ga je zabolelo tam notri. Tako globoko torej se je bila pogreznila njegova žena... tu na tleh je ležala, opita do onesveščanja, v zasmeh otrokom in sebi in njemu v sramoto! Na mah so se mu razpršili vsi oni lepi upi, ki so se mu navzlic vsem dosedanjim žalostnim izkušnjam vendar vedno zopet porajali v srcu, upi, da se morda vendar še vse predrugeči, da se njegova žena morda vendar še pobiljša in da morda vendar ni tako slaba, kakor so mu pripovedovali o nji. Hipoma se bile uničene vse tiste lepe nade, hčerke njegovih skrivnih želja! Vedel je zdaj: za žensko, ki je zabredla tako daleč, ni nobene rešitve več! Občutil je ves oni trud, ki mora navdati moža ob pogledu pijane ženske, a ta stud je bil tem večji, ker je imel pred seboj lastno soprogo. Že jo je mislil pusti- ti tam, kjer je bila, ter zbežati v stran od nje, ko se zave, da bo njegova sramota morda še večja, ako je ne odtegne hitro čem drugih ljudi. Ko se prepriča, da ni v obližju nikogar, se sklone k nji in jo dvigne od tal, potem pa hiti z njo v hi- šo in jo ponese v spalnico. A ni imel toliko usmiljenja z njo, da bi jo bil položil v posteljo, spustil jo je temveč ob poste- lji na tla. "Tu leži, tu se vzbudi!" roče z zamolklim glasom, ki mu je drhtel vsled razburjenosti, "tu se zavedi svoje sramote!" In če bi bil videl čisti hip, da umira, pa bi ne bil imel nobenega sočutja z njo. In če bi mu bila rekla: "Glej, zapuščam te, odpusti mi!" pa bi ji ne bil odpustil. Tako o- gorčeno je bilo njegovo srce.

Pustivši jo tam, kakor jo je bil položil, odide iz sobe. Truden je bil, spočil bi se bil rad, a ni ga strpelo doma. Kako bi bil mogel ostati tu, kjer ga je spominjalo vse na njegove napake in pregrehe. Zdaj, ko je bil tako zelo tolažbe potreben, pa se mu je vzbujala vest ter mu očitala, da si je vsega hudega, ki ga je zadevalo, sam, čisto sam kriv. Spomnil se je, kako mu je oče rekel: "Pijanka je bila njena ma- ti, pijanka je ona!" Zakaj, zakaj mu ni verjel, zakaj ga ni poslušal! Kamorkoli se je ozrl, stopala mu je podoba nje- ove prve žene pred oči. In ta podoba je bila tako mila, tako lopa, tako polna sladkobe! Ali zakaj, zakaj je bil tako za- slepljen, da ni tega prej videl, zakaj ni vedel ceniti prej ve- likih čednosti svoje prve žene, zakaj mu je bilo tako malo nar njene požrtvovalne ljubezni? Zdaj, ko je videl velik raz- loček, zdaj šele je spoznaval, zdaj šele je uvideval, da je čed- nost pri ženski nad vse drugo. In še nekoga drugega je vi- del... poleg podobne rajne žene se mu je prikazovala podoba bratova, podoba onega brata, katerega je bil na tako kri- vičen način pregnal z doma. Oj, kolikokrat bolj bi bilo zani- če bi bil gospodaril brat tu, on pa naj bi bil zadnji hlapec Bog ve kje. Even naj bi bil, ubog, samo da bi bil imel mir- no srce. Koliko bolj sročen bi bil, če bi bil zapušččen in sam, kakor da se je moral poleg propale žene tako pokoriti...

(Dalje prihodnjik.)

NAJBOLJŠI PRIJATELJ V NESREČI VAM JE:

SLOVENSKA NARODNA PODPORNJA JEDNOTA

BRATSKA, DELAVSKA PODPORNJA USTANOVA

Sprejema moške in ženske v letih od 16. do 50. in otroke do 16. leta starosti.

Članstvo: 64,500

Premoženje: \$11,000,000.00

Za ožje informacije glede zavarovanja vprašajte lokalnega tajnika društva SNPJ

Glavni stan:

2657-59 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill.